

När det handlar om: Barns och elevers rätt till undervisning och aktiviteter

Det finns vårdnadshavare som vill påverka vad deras barn får och inte får vara med på när det kommer till undervisning och aktiviteter i förskola och skola. Som yrkesverksam kan det vara svårt att navigera i de krav och önskemål som vårdnadshavare ålägger. Relationen till vårdnadshavarna är dessutom viktig.

När är det aktuellt att tillgodose vårdnadshavarens önskemål och när strider det mot lagar och konventioner?

► Här följer några anvisningar

- Alla barn har rätt till utbildning och utveckling. Detta slår barnkonventionen fast i artikel 28 och 6.
- Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet kommer till förskoleklass, skola, anpassad skola. Skolan ansvarar sedan för att eleven fullgör sin skolgång.
- Finns det synnerliga skäl kan eleven befrias från skyldighet att delta i obligatoriska inslag i undervisningen. Det är enbart rektorn som får fatta dessa beslut och eleven får endast befrias vid enstaka tillfällen per läsår.
- Har vårdnadshavare svårt att acceptera förskolans eller skolans regler är det bra att föra en dialog och hänvisa till de lagar och bestämmelser som förskola och skola lyder under. Ett särskilt samtalsunderlag med fokus på barnets rättigheter har tagits fram som stöd. Ytterligare information och var du finner samtalsunderlaget hittar du på baksidan av detta formulär.

Inledningsvis

Utbildningen vid en skolenhet eller förskoleenhet med offentlig huvudman ska vara icke-konfessionell (2010:800, 1, 6 §)

Kan en elev slippa delta i obligatoriska inslag i undervisningen?

Utgångspunkten är att elever som går i någon av de obligatoriska skolformerna ska delta i all undervisning. Men en elev kan i undantagsfall befrias från skyldighet att delta i obligatoriska inslag i undervisningen om hans vårdnadshavare begär det och det finns synnerliga skäl, alltså extra starka skäl. Ett sådant beslut får endast avse enstaka tillfällen under ett läsår. Det är rektorn som fattar beslutet och beslutet får inte överlåtas till någon annan (2010:800, 7:19 §)

Vem ansvarar för att barnet fullgör sin skolplikt?

Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt (Skollagen 2010:800, 7:20 §)

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolgång. (Skollagen 2010:800, 7:22 §)

Särskild hänsyn till barnets bästa

I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år (2010:800, 1:10 §)

Vad säger diskrimineringslagen?

I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:960).

Hur kan vi föra en konstruktiv dialog med föräldrar/vårdnadshavare?

Den här foldern är ett hjälpsamt underlag vid samtal om frågor kopplat till barnets rättigheter och barnets bästa: <https://pedagog.jonkoping.se/tema/social-hallbarhet/normer-och-varden/heders-relaterat-vald-och-fortryck>